HK i Norge
Oslo/Akershus HK

Lokal Tillit

Nr 1 Juni 2018 – Medlemsblad for Oslo/Akershus Handel og Kontor

Lokal Tillit er tilbake!

Lokal Tillit er tilbake. Vi prøver å komme med tre nummer i 2018 om aktiviteter i fagforeningen du er medlem av. Vi er i slutten av mai 16 991 medlemmer i Oslo Akershus og vi inviterer deg til aktivitet i klubbarbeid på arbeidsplassen, fellesmøter og skoleringstilbud med andre. Sammen er vi sterkere enn hver for oss, og vi kan lære av hverandre.

LEDEREN HAR ORDET

KAMP OM MAKT, TID OG PENGER

Det er ubalanse på vår viktigste maktarena, arbeidslivet. Om vi bare flyter rolig med mister vi medbestemmelse og den samla organisasjonsgraden kan synke under de 49 prosent vi nå har, det laveste nivået i hele etterkrigstida. Klasseforskjellene øker. Arbeidstakernes andel av inntektene i privat sektor falt fra 85 prosent i 70- og 80-årene til 73 prosent i 2017. Regjeringen gir de rike skattelette og oss andre høye boutgifter og egenandeler. Demokrati og trygghet er avhengig av rettferdig fordeling av det vi yter og skaper.

Når ansatte organiserer seg i en fagforening i Elkjøp, Power og XXL møter de ofte en holdning som skiller seg sterkt fra det normale. Vi møter en bedriftskultur hvor alt fra HR-direktører til mellomledere på avdelingsnivå legger press for å hindre sine folk i å organisere seg. Teknikkene vi opplever brukt i bedriftene er flere, fra å aktivt snakke ned Handel og Kontor, love å gi ansatte bedre betingelser med f.eks. «Power-avtale», velge «tillitsvalgte» blant alle ansatte, trenere krav fra HK-medlemmer som går i front og kalle dem illojale for å ønske seg regulerte lønns- og arbeidsvilkår.

Vi ser ikke på denne fagforeningsknusingen som tilfeldige utslag av dårlig ledelse, og heller ikke utslag av en hard konkurransesituasjon som tvinger fram kamp om knappe ressurser. Teknikkene har de ikke funnet på selv, men er kjent ideologi, undervises i HR-utdannelse og brukes fast av bedrifter i USA. Det kalles «Union Avoidance». I USA er det et vanlig krav for å få jobb med HR i bedriftene at en har utdannelse og/eller erfaring med Union Avoidance. Heldigvis har vi flinke medlemmer i disse kjedene som har stått løpet ut og nektet å godta at man ikke kan være både anerkjent og dyktig ansatt samtidig som man kjenner sine rettigheter og står på for ordna vilkår.

Vår instilling må være nå som før å gjøre vår plikt og kreve vår rett. Om vi ikke tar kampene er faren stor for at vi taper det tidligere generasjoner har kjempet fram. Uten en sterk fag- og arbeiderbevegelse vil alltid – uten unntak – de mest hensynsløse arbeidsgiverene vinne over arbeidsfolk! Mot oss kommer også såkalte reformer som avregulerer arbeidstidsordninger og vern, til tross for at avtaleverket ivaretar alle behov for fleksibilitet. Vi må både bygge styrke rundt vårt avtaleverk og og delta i faglig-politisk arbeid i bred forstand for i bydels-, på kommune-, fylkes- og stortingsnivå stemme fram nye flertall som gjør våre krav til sin politikk. «HKs mål er gode arbeidstidsordninger som gir de ansatte tid til familie, fritid og et sosialt liv». Handel og Kontors kamp mot frislipp av søndagsåpne butikker, og for vår rett til å ha søndag som felles fridag, er så langt kronet med seier, grunnet aktivt arbeid! 2. mai var hundreårsdagen for da mange norske arbeidere tok 8 timers dagen. Den har vært alminnelig arbeidstid i hundre år. Vi har vedtatt at HK skal «Arbeide for 6 timers dag eller 30 timers uke med full lønnskompensasjon». En utvikling med økende arbeidsledighet krever at vi deler på arbeidet. Det blir mindre arbeid til hver, men flere som får jobb. Samtidig med en teknologisk og digital utvikling som gir høyere produktivitet enn vi noen gang har sett tidligere så gir det oss store muligheter i framtida for gode liv.

John Thomas Suhr

Medlemsblad utgitt av Oslo/Akershus Handel og Kontor

Ansvarlig redaktør: *John Thomas Suhr*
Redaksjon: *Ingunn Gjerstad, Oddbjørn Snekkerbakken, Fawsi Adem og Mikael Kristoffersen*
Kontakt:
ingunn.gjerstad@handelogkontor.org
Opplag: *17.000* **Trykk:** *LO Media*
Tusen takk for utlån av private bilder!

Er det i år du skal ta fagbrev?

Skrevet av Ingunn Gjerstad

AOF har lang tradisjon i å samarbeide med fagbevegelsen om skolering av medlemmer.

Oslo/Akershus Handel og Kontor har et godt samarbeid med Hilde Moshølen fra AOF Norge. Hun ivrer for å gi tilbud om de muligheter som ligger i et kompetanseløft for medlemmer av Handel og Kontor. – I 2035 vil Norge mangle 90.000 fagarbeidere og som medlem i HK kan du få dokumentasjon på din arbeidserfaring, forteller hun. Opplæring på det teoretiske ut i fra læreplanmålene for det enkelte fag sammen med AOF vil øke din reelle sjanse til å trygge din arbeidssituasjon ved å ta fagbrev. Med et fagbrev blir du tryggere i din yrkesutøvelse og for de med tariffavtale vil et fagbrev gi et fagbrevtillegg på lønningen. Forbundet har gode stipendordninger som dekker så godt som hele teorikurset, understreker Hilde. Samarbeidet med Hilde har til nå sørget for at flere medlemmer i Oslo/Akershus Handel og Kontor har gjennomført teori til fagbrev og har fagbrev som et bevis på sin fagkompetanse. AOF har hatt og har både åpne kurs og bedriftsinterne kurs i pensum og eksamensforberedelser. – Jeg vil nevne at det har vært stor deltagelse for ansatte på Gardermoen og innen bokkjeder. Ikea har hatt kurs på Innlandet og setter i fra høsten i gang fagbrev både for salgsfaget, kontor- og administrasjonsfaget og logistikkfaget. I februar hadde fagforeningen i samarbeid med Hilde/AOF informasjonsmøter for 80 medlemmer der de fikk informasjon og kunne stille spørsmål om veien til fagbrev. AOF Oslo og Akershus har etter dette startet flere Salgsfag, Logistikk og Kontor- og administrasjonsfag her i distriktet, og setter opp nye kurs til høsten. Det vil bli flere informasjonsmøter med suppe! Følg med på våre nyhetsbrev og Facebookside!

Hilde Moshølen, kompetanserådgiver AOF Oslo og Akershus og AOF Innlandet

Du kan også ringe Hilde Moshølen, kompetanserådgiver AOF Oslo og Akershus og AOF Innlandet, mobil 919 01 460, telefon 24 07 60 70.

Det vil bli flere informasjonsmøter med suppe! Følg med på våre nyhetsbrev og på Facebook!

Med fokus på K-en

HK har i sitt Prinsipp- og handlingsprogram et eget kapittel om kontoryrkene, Kontorarbeidere for fremtiden, hvor det blant annet er satt ned mål rundt arbeidsmiljø, kompetanseheving og organisering. Lokal Tillit har snakket med to fremtidsrettede og engasjerte tillitsvalgte innenfor yrkene, for å stille noen spørsmål rundt deres arbeidshverdag og kontorarbeidets ulike sider.

Skrevet av Mikael Kristoffersen

Karl Joakim «Jokke» Fjeldstad er organisasjonssekretær og klubbleder i partiet Rødt, som er på overenskomsten mellom HK og AAF. Rundt temaet kontorløsninger forteller han:
– Jeg deler kontor med to andre veldig hyggelige kollegaer, men når alle er på plass samtidig er det litt folksomt på kontoret. Jeg så en sånn infografikk i Dagens Næringsliv for noen år tilbake over kontorareal per ansatt de siste 30 årene. Og den viste tydelig at vi får det trangere og trangere på jobb. Det henger selvsagt sammen med foretakenes ønske om å kutte kostnader, samtidig som arealkostnadene øker. Men dårlige kontorløsninger er en reell utfordring i arbeidsdagen til mange. Det går utover produktiviteten. Det er litt synd at det er bare NTL som setter det på dagsorden, dette burde være en viktig sak for HK å være synlige på.

Karl Joakim «Jokke» Fjeldstad, organisasjonssekretær og klubbleder i partiet Rødt

Du har også tanker rundt mobilt kontor og hjemmekontorløsninger, som har blitt mer og mer vanlig innenfor slike yrker?
– Det er mange fordeler med å kunne ta med seg jobben på telefon og pc. Jeg prøver å ikke ta med meg jobben hjem når man skal være sammen med familien. Er jo viktig å koble av når man kan, selv om man har en veldig spennende jobb.

Hvilke arbeidsmiljøutfordringer kjenner du til i kontorbransjen?
– Tror det er mange som ikke er klar over hvilke krav vi kan stille til arbeidsmiljøet på jobb. At det finnes krav til kontorarbeidsplasser, som man kan finne hos Arbeidstilsynet og i arbeidsplassforskriften. Det er lett å tenke sånn at arealet på lokalene setter rammene for hva som er mulig, når det egentlig er antall ansatte og deres behov som skal definere kontorarealbehovet.

Hvilke kurs og faglig påfyll kunne du tenke deg at HK tilbød, når det gjelder kompetanseheving innenfor bransjen?
– Synes man burde ha et seminar om kontorarbeidsplasser og arbeidsmiljø. Her er det mulig å dra inn Arbeidstilsynet som nevnt. Men det er også mange forskere som har sett på hva åpne kontorlandskap, «clean desk» og «free seating» osv. gjør med en arbeidsplass. Tror det også hadde vært bra for HKs selvfølelse som K-forbund.
– Ellers tror jeg det hadde vært bra om HK tilbyr mer kurs og kompetanseheving i egen regi. Vi har jo gode stipendordninger og sånt. Men jeg tror det er lurt at fagbevegelsen også skal være et sted der kompetanse utvikles og at vi ikke bare skal «kjøpe» det fra aktører i markedet.

Stine Gundersen er butikkutvikler og klubbsekretær i Coop Norge SA, som er på overenskomsten HK-Samfo. Hun har også meninger om kontorløsninger:
– Jeg sitter daglig i åpent kontorlandskap og trives stort sett godt med det. Støy og

Stine Gundersen, butikkutvikler og klubbsekretær i Coop Norge SA

Prinsipp- og handlingsprogram 2016–2020, vedtatt på Handel og Kontors landsmøte 2016

forstyrrelser kan virke negativt, samtidig som jeg setter stor pris på det sosiale og et enklere samarbeid, når vi sitter så nærme hverandre.

Er det muligheter for mobilt kontor og hjemmekontor, og hva synes du om det?
– Jeg har muligheter for hjemmekontor. Dette er en god løsning dersom jeg har behov for å være hjemme i forbindelse med f.eks. håndverkere som kommer i løpet av dagen, men ellers bruker jeg det lite. Jeg liker å skille mellom jobb og fritid og sitter heller lengre på kontoret dersom det trengs.

Hvilke arbeidsmiljøutfordringer kjenner du til i kontorbransjen?
– Jeg har ikke opplevd det selv, men mobbing bør det være fokus på å forhindre. Støy i landskap har jeg allerede nevnt og det kan være dårlig informasjonsflyt til tider.

Hvilke kurs og faglig påfyll kunne du tenke deg at HK tilbød, når det gjelder kompetanseheving innenfor bransjen?
– Jeg ønsker meg flere kurs om lover og avtaler. Det kunne gjerne vært mer fokus på juss og kommunikasjon. Det hadde også vært fint med noen oppfriskningskurs på tillitsvalgtskoleringene.

Og til slutt, hvordan er det å være tillitsvalgt i kontorbransjen?
– Jeg liker det veldig godt! Jeg får være med på å påvirke arbeidshverdagen, hjelpe kollegaer og får også lære mye mer om bedriften enn jeg hadde gjort uten vervet.

Splitt og hersk

Skrevet av Oddbjørn Snekkerbakken

Vi lever i tider hvor man på enkelte områder i arbeidslivet opplever at maktkampen mellom arbeidsgiver og ansatte blir tøffere og tøffere. Mange av oss mener at vi opplever en amerikanisering og brutalisering av arbeidslivet. Vi ser en arbeidsgiverside med en klar ideologisk forankring. Vi opplever det også på områder hvor vårt fagforbund organiserer. Store kjeder innen varehandelen trenerer etablering av tariffavtaler, og gjør forsøk på å si opp kollektive avtaler. Vi husker hvordan elektrokjeden Expert forsøkte å si opp tariffavtalen med HK. Hva er det vi egentlig møter her? Human Resources Management, på norsk kalt HR-ledelse.

Forlaget Manifest gir ut en rekke pamfletter som er nyttige verktøy både for fagorganiserte og deres tillitsvalgte. Nylig ga forlaget ut *Splitt og hersk – Hvordan HR truer den norske arbeidslivsmodellen*. Forfatterne Stein Stugu og Ida Søraunet Wangberg har gitt oss et lettfattelig hefte som kan bevisstgjøre oss for hvilke mekanismer og verktøy arbeidsgiverne bruker for å splitte ansatte og svekke fagbevegelsen.

Hva er HR? Finnes det flere typer HR? Hva slags menneskesyn representerer HR? Strider dette menneskesynet mot den norske arbeidslivsmodellen? Hva kjennetegner den norske modellen kontra den amerikanske som HR kommer fra? I Norge har vi lenge hatt et solidarisk arbeidsliv hvor ansatte fra ulike bransjer og virksomheter organiserer seg i lønnsmonopol, dvs fagforeninger, som hindrer at markedet og de rike kan konkurrere ned prisen på de ansattes arbeidskraft. I USA har man et arbeidsliv hvor ansatte i samme bedrift ikke er medarbeidere eller kollegaer men konkurrenter, og som ender med at lønninger konkurreres ned, som medfører at folk kan stå i en eller flere faste stillinger, men fremdeles være fattige. HR ønsker å dyrke frem en lojal kjerne av ansatte. Folk som skal lønnes etter innsats og resultatoppnåelse. Gjerne etter karakterer og eller konkurranse. Arbeidsoppgaver som kanskje ikke hører til kjernevirksomheten ønsker man heller å leie inn enn å ansette selv. Eksempelvis så kan en bokhandelkjede konsentrere seg om det primære i sin virksomhet nemlig salg av bøker mens vaktmestertjenester og rengjøring av butikklokaler leies inn. De som utfører disse tjenestene er da ikke ansatt der hvor de faktisk jobber og møter sjelden eller aldri kollegaene fra det firmaet de er ansatt i. Da får man heller ikke snakket med kollegaer om ting man kanskje er forbannet på, og muligheten til å organisere seg blir mer trøblete.

Har du som tillitsvalgt opplevd at bedriften din har tatt avgjørelser som angår deg og dine kollegaer hvor de enten har glemt deg helt, eller at de informerer deg når prosessene allerede er i gang, slik at du knapt rekker å diskutere det med dine medlemmer? Har dette skjedd flere ganger? Du er ikke alene. Flere tillitsvalgte opplever «skjødesløse» brudd på Hovedavtalen. Dette er også HR.

Pamfletten gir deg økt kunnskap om de viktigste virkemidlene innen HR. Ganske mange av dem har nærmest over natta blitt vanlige i kjente norske virksomheter. Og man får bl.a. gjennom praktiske erfaringer fra tillitsvalgte som er intervjuet i heftet eksempler på hvordan man møter HR-metodene i kampen for et rettferdig og demokratisk arbeidsliv. Dette heftet bør leses av tillitsvalgte i HK, for vi har som sagt mye av dette på våre arbeidsplasser.

Boken kan kjøpes hos Manifest: http://www.manifest.no/stugu-wangberg-splitt-og-hersk eller i en bokhandel nær deg.

UNGDOMMENS SIDE

Bli med på sommerpatruljen!

For mange unge er det nå tid for sommerjobb. Og enten det er deres første møte med arbeidslivet, eller de jobber mer enn vanlig. Som fersk i arbeidslivet kan det være vanskelig å vite hvilke rettigheter og plikter man har som arbeidstaker.

Fra strandryddedagen i mai 2018,der Charlott deltok for HK

Her kommer LOs sommerpatrulje inn i bildet. I mer enn 30 år har patruljen besøkt så mange arbeidsplasser som mulig. Formålet er å prate med unge arbeidstakere for å finne ut hvordan de trives på jobb, samt informere om hvilke rettigheter og plikter de har i arbeidslivet.

Denne jobben gjøres ikke av seg selv, og derfor er det alltid behov for flere patruljedeltagere. Har du lyst til å gjøre en innsats for at unge skal få det bedre på jobb? Meld deg på! Sommerpatruljen er både lærerik, sosial, givende og veldig viktig!

Ta kontakt med det av LOs distriktskontorer som er nærmest deg for informasjon om når det er patrulje i ditt område. Ingen forkunnskaper nødvendig, du får kursing av LO.

Mvh Charlott Pedersen,
leder av HK Ung Oslo/Akershus

Sommerpatruljen er en LO-dugnad der vi arbeider på tvers av forbund!

Bli med på sommerens morsomste og viktigste dugnad! Alle medlemmer er hjertelig velkomne til å delta på LOs sommerpatrulje, og det krever ingen forkunnskaper. Alle får tilbud om kurs og man går alltid sammen med en mer erfaren patruljedeltaker om man er ny.

Sommerpatruljen går i uke 26, 27 og 28.

Hvis du har noen spørsmål eller har lyst til å melde deg på kan du ta kontakt med meg på *julia@lo.no*

Vi ses til sommeren!

Faglig ungdomssekretær i LO Oslo/Akershus
Julia Sofie Rosseland Hansen

Nye lynkurs kommer snart!

Hittil i år har 40 personer deltatt på de 5 timers lynkursene vi har startet i avdelingenes regi. I kurset gjennomgår vi litt om rollene du har som tillitsvalgt og verktøyet du kan bruke.

Vi håper mange av dere som ennå ikke har rukket å ta trinnskolering, eller som har tatt det for en tid tilbake, vil delta i lynkurs. Nye datoer trykkes i augustnummeret, følg og med på FB og nettstedet. Send en e-post til oss om du er interessert så får du invitasjon til det kurset som er nærmest deg så fort vi har alt klart!

Du når oss på post@handelogkontor.org

En morgensamling i uke 6 i år

Vi arrangerer snart ny rekrutteringsuke!

I uke 38, fra 17. september, skal vi igjen ut og besøke virksomheter og medlemmer.

Ta kontakt med Geir Tegler på geir.tegler@hkinorge.no om du vil være med.

Opplæring gis og tapt arbeidsfortjeneste dekkes ved behov. Verveuker er gøy!

Følger du med på info om arrangementer i fagforeningen din?

Sjekk mer info på nettsiden: *http://handelogkontor.org/* – hvor du også kan melde deg inn!

Lik oss på Facebook: Oslo-Akershus HK.

Slik kan du følge med på medlemsmøter, kurs, konferanser og annet som kan være verdt å vite om!